

Kirje

21.3.2022

 VN/9334/2022
 VN/9334/2022-VM-1

Valtion virastot ja laitokset

Ukrainan sodan vaikutusten huomiointi valtion hankinnoissa

Tällä kirjeellä on tarkoitus selkeyttää Ukrainan sodan aiheuttaman tilanteen informointia ja säädöspohjaa sekä asetettujen pakotteiden toimeenpanoa ja ohjata yhdenmukaiseen menettelyyn valtion virastoissa toiminnan suunnittelussa ja ohjauksessa.

Yleistä pakotteiden toimeenpanossa

Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta Euroopan unionin neuvosto on päättänyt useita Venäjän vastaisia pakotteita, joilla on vaikutuksia markkinoiden toimintaan ja julkisiin hankintoihin. Pakotteiden käytöstä seuraa monia vaikutuksia myös valtion virastojen ja laitosten toimintaan.

Virastoissa ja laitoksissa on huomioitava, että EU:n asetus on kaikilta osin velvoittava ja suoraan sovellettavaa oikeutta kaikissa EU:n jäsenvaltioissa ilman eri päätöksiä. Kukaan hankintayksikkö vastaa omalta osaltaan EU:n pakotteiden vaikutusten selvittämisestä omissa hankinnoissaan. Pakotteiden vaikutuksia arvioitaessa on tunnistettava yrityksen omistussuhteet ja määräysvalta yritykseen.

Ns. henkilöpakotteista annetussa EU:n asetuksessa 269/2014 on luettelo luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä, yhteisöistä ja elimistä, joiden varat on jäädytetty. Julkisiin hankintoihin soveltuu artikla, jonka mukaan varoja ja taloudellisia resursseja ei saa asettaa pakotteiden alaisten henkilöiden saataville. Asetus kieltää kaikenlaisten varojen (eli minkä hyvänsä sellaisen kiinteän tai irtaimen, aineellisen tai aineettoman omaisuuden, jolla on taloudellista arvoa) luovuttamisen suoraan tai välillisesti pakoteasetuksessa listatulle taholle.

Listatulle henkilölle tai taholle ei tule tehdä minkäänlaisia maksuja. Listatulle henkilölle tai taholle ei myöskään tule luovuttaa varoja tai taloudellisia resursseja välillisesti. Välillisestä luovuttamisesta on kyse aina silloin, kun esimerkiksi varat luovutetaan ensi kädessä jollekulle toiselle, listaamattomalle taholle, kuitenkin niin, että ne saatetaan sen jälkeen tavalla tai toisella listatun tahon saataville tai hyödynnettäväksi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että pakotteiden piirissä olevien tahojen omistuksessa tai määräysvallassa olevilta yrityksiltä ei voi hankkia tavaroita tai palveluita, eikä suorittaa sopimukseen perustuvaa maksua, vaikka sopimus olisi tehty ennen pakotteiden asettamista. Myös pankit valvovat tätä osaltaan muun muassa maksujen välityksessä.

Pakotteiden toimeenpanon soveltaminen käytännön tilanteissa

EU:n (2018) rajoittavien toimenpiteiden eli pakotteiden tehokasta täytäntöönpanoa varten antamien parhaiden käytäntöjen mukaan peruste, joka on otettava huomioon arvioitaessa, onko oikeushenkilö tai yhteisö toisen henkilön tai yhteisön omistuksessa, on yli 50 prosentin omistus yhteisön omistusoikeuksista tai sen osake-enemmistö. Jos kyseinen peruste täyttyy, katsotaan että oikeushenkilö tai yhteisö on toisen henkilön tai yhteisön omistuksessa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

Julkisten hankintojen näkökulmasta tämä tarkoittaa sitä, että toimittajaksi valitun ja kilpailuun osallistuvan yrityksen omistuksesta yli 50 % on jäljitettävissä henkilöpakotteen piiriin kuuluvaan henkilöön.

Ko. EU:n parhaissa käytänteissä on kuvattu kahdeksan perustetta, joilla puolestaan arvioidaan, onko oikeushenkilö tai yhteisö joko yksin tai muun osakkaan tai kolmannen osapuolen kanssa tehdyn sopimuksen nojalla toisen henkilön tai yhteisön määräysvallassa. Arvioinnissa riittää, että yksikin kriteereistä täytyy, jolloin katsotaan, että oikeushenkilö tai yhteisö on toisen henkilön tai yhteisön määräysvallassa, ellei tapauskohtaisesti toisin osoiteta.

Arvioinnin kriteereitä ovat mm. oikeus tai valtuus nimittää tai erottaa enemmistö hallinto- tai johtielinten jäseniä, muiden osakkaiden kanssa tehdyn sopimuksen perusteella on oikeus määrätä enemmistö hallinto- tai johtielinten jäsenistä, oikeus käyttää oikeushenkilön koko tai osaa omaisuudesta.

Hansel vastaa pakotteiden vaikutuksien seurannasta valtion puitesopimustoimittajiin

Hansel Oy on selvittänyt valtion yhteishankintojen sopimustoimittajien kuulumista EU:n pakotelistatuihin tahoihin. Hanselin selvityksessä ei ole tähän mennessä löytynyt yrityksiä, jotka olisivat pakotelistoilla. Lisäksi Hansel selvittää parhaillaan sitä, onko toimittajien vastuuhenkilöitä, alihankkijoina tai omistajina yrityksiä tai henkilöitä, jotka ovat EU:n pakotelistoilla ja joista voisi seurata pakotteiden soveltaminen.

Pakotteiden huomiointi kilpailutuksissa ja sopimuksissa

Valtiovarainministeriö suosittelee, että virastojen ja laitosten tuleviin tarjouspyyntöihin lisätään toimitajan vakuutus siitä, etteivät pakotteet koske sitä tai sen edunsaajapiiriä (liitteenä vakuutuksen malli), sillä voimassa oleva EU:n hankintadirektiivi tai kansallinen hankintalaki eivät huomioi pakotteiden vaikutuksia hankintoihin riittävällä tavalla.

Virastojen ja laitosten on myös hyvä arvioida ja päättää missä laajuudessa nykyisten sopimustoimittajien omistus- ja määräysvaltasuhteita on perusteltua selvittää. Tässä selvityksessä voi hyödyntää liitteen mallia. Suomi on pyytänyt EU:lta yhteisiä soveltamisohjeita pakotteiden vaikutuksista hankintasopimukseen. Lisäksi ulkoministeriössä on erillinen pakoteneuvonta, josta voi pyytää neuvoja pakotteiden toimeenpanossa.

Lisäksi valtiovarainministeriö suosittelee, että tarjouspyynnön yhteydessä käytettäviin sopimusehtoihin lisätään pakotteet huomioivat ehdot. Esimerkiksi, jos käytössä on Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 2014 TAVARAT tai PALVELUT), niin sopimuksen päättämiseen erityistilanteissa lisätään seuraava ehto (muutos suhteessa voimassa oleviin JYSE 2014 TAVARAT tai PALVELUT -ehtoihin korostettu ja kursivoitu):

”Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos palveluntuottajaa rasittaa julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste tai julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 81 §:n 1 momentin 3-11 kohdissa tarkoitettu harkinnanvarainen poissulkemisperuste ***tai Euroopan unionin tai YK:n kohdistama pakote***, vaikka peruste olisi syntynyt vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen.”

Valtiovarainministeriö tulee toteuttamaan JYSE-ehtojen päivityksestä nopean lausuntokierroksen, jonka jälkeen päivitetty ehdot julkaistaan.

Valtion yhteishankintapäätöksen päivittäminen markkinavaikutusten minimoimiseksi

Valtiovarainministeriö on muuttanut 24.3.2022 alkaen valtionhallinnon yhteishankinnoista annettua päätöstä. Päätöksestä poistettiin kohta 1b *bensiini (lyijytön ja lyijypitoinen) ja dieselöljy* ja kohta 1c *raskasöljyt ja niistä johdetut tuotteet erityisesti kaasuoöljyt ja polttoöljyt*. Lisäksi kohta 6b muokattiin muotoon *valtion maksuaikakorttiratkaisut (päätös ei koske tankkausta maksuaikakorttiratkaisuilla)*. Perusteena muutoksille oli se, että Ukrainan sodasta johtuvat Venäjän vastaiset pakotteet vaikuttavat merkittävästi energian saatavuuteen markkinoilla, joten ko. tuoteryhmiin ei ole tarkoituksenmukaista kohdistaa yhteishankintavelvoitetta entisiin perustein, sillä yksittäisen viranomaisen tulee pystyä asettamaan nykyistä paremmin hankinnoissaan esimerkiksi toimittajien turvallisuusselvittämiseen tai tuotteiden saatavuuteen liittyviä viranomaiskohtaisia kriteereitä. Muutos ei edellytä välittömiä toimia virastoilta tai laitoksilta.

Edellä kuvattujen muutosten lisäksi valtiovarainministeriössä on valmisteilla laajempi Ukrainan sotaan liittymätön valtion yhteishankintapäätöksen muutos. Ko. muutosehdotus on tarkoitus antaa lausuntokierrokselle huhtikuun alkuun mennessä. Lisäksi valtiovarainministeriö seuraa Ukrainan sodan vaikutuksia valtion hankintoihin ja tarvittaessa muuttaa päätöstä.

Lisätietoja*Ohjauskirje yleisesti*

Finanssineuvos Tero Meltti, valtiovarainministeriö (etunimi.sukunimi@gov.fi)

Finanssineuvos Tarja Sinivuori-Boldt, valtiovarainministeriö (etunimi.sukunimi@gov.fi)

Pakotteet

EU:n asettamat Venäjä-pakotteet: https://um.fi/ajankohtaista/-/asset_publisher/gc654PySnjTX/content/ukrainan-tilanne-pakotteet/385142

EU:n rajoittavien toimenpiteiden eli pakotteiden tehokasta täytäntöönpanoa varten antamat parhaat käytänteet: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8519-2018-INIT/fi/pdf>

Välillisen luovuttamisen kiellosta on annettu erillinen EU:n neuvoston tulkintaohje: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9068-2013-INIT/fi/pdf>

Ulkoministeriön pakoteneuvonta (pakotteet.um@formin.fi)

Finanssineuvos Urpo Hautala, valtiovarainministeriö (etunimi.sukunimi@gov.fi)

Osastopäällikkö, ylijohdaja Juha Sarkio

Finanssineuvos Tero Meltti

Liitteet	Toimittajan vakuutus pakotteista ja sopimusehtojen täydentäminen (malli) Valtiovarainministeriön päätös valtionhallinnon yhteishankinnoista annetun valtiovarainministeriön päätöksen 1 §:n muuttamisesta (24.3.2022 voimaantulleet muutokset)
Jakelu	Valtion virastot ja laitokset
Tiedoksi	VM VKO Konsernipolitiikkayksikkö, Tarja Sinivuori-Boldt VM VKO Konsernipolitiikkayksikkö, Tero Meltti VM KHT Urpo Hautala Ulkoministeriön pakoteneuvonta (pakotteet.um@formin.fi)

VN/9334/2022-VM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Toimittajan vakuutus pakotteista ja sopimusehtojen täydentäminen (malli)

- 1) Euroopan unioni ja/tai YK on asettanut ja saattaa tulevaisuudessa asettaa pakotteita lainsäädännössään ja/tai toimielintensä päätöksillä. Toimittaja vakuuttaa, että
- a) edellä tarkoitettuja pakotteita ei ole asetettu ¹
 - Toimittajalle,
 - Toimittajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttäville henkilöille,
 - Toimittajan välittömille tai välillisille omistajille,
 - sellaisille alihankkijoille, jotka osallistuvat tämän sopimuksen mukaisten tuotteiden tai palvelujen toimittamiseen,
 - kyseisten alihankkijoiden hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseissä alihankkijoissa käyttäville henkilöille eikä
 - kyseisten alihankkijoiden välittömille tai välillisille omistajille,
 - b) Toimittaja ilmoittaa välittömästi HANKINTAYKSIKÖN NIMI, jos pakotteita asetetaan yhdellekään a) kohdassa tarkoitettulle taholle ja
 - c) tämän sopimuksen mukainen toiminta tai Toimittajan ja sen alihankkijoiden tuottamien tuotteiden tai palvelujen käyttö ei riko edellä mainittuja pakotteita.

Toimittaja antaa pyynnöstä viipymättä HANKINTAYKSIKÖN NIMI tiedot välittömistä tai välillisistä omistajistaan, alihankkijoistaan ja muista edunsaajistaan. Lisäksi Toimittaja sitoutuu ilmoittamaan viipymättä HANKINTAYKSIKÖN NIMI, jos hankintaan liittyvät suoritukset voivat välillisesti tai välittömästi päätyä pakotteiden kohteena olevalle taholle.

2) Jos

- a) Euroopan unioni ja/tai YK asettaa Toimittajalle tai yllä kohdassa 1. a) tarkoitetuille tahoille pakotteita tai
- b) hankintaan liittyvät suoritukset voivat välillisesti tai välittömästi päätyä taholle, jolle on asetettu tässä luvussa tarkoitettuja pakotteita HANKINTAYKSIKÖN NIMI voi irtisanoa tämän sopimuksen päättymään välittömästi joko kokonaan tai niiden tuotteiden tai palvelujen osalta, joihin pakotteet liittyvät.

- 3) Jos näitä vakuutuksia on rikottu, Toimittaja on velvollinen korvaamaan HANKINTAYKSIKÖN NIMI kaikki sille aiheutuneet vahingot, eikä vastuunrajoituksia sovelleta.

¹ EU:n (2018) rajoittavien toimenpiteiden eli pakotteiden tehokasta täytäntöönpanoa varten antamien parhaiden käytäntöjen mukaan peruste, joka on otettava huomioon arvioitaessa, onko oikeushenkilö tai yhteisö toisen henkilön tai yhteisön omistuksessa, on yli 50 prosentin omistus yhteisön omistusoikeuksista tai sen osake-enemmistö. Jos kyseinen peruste täyttyy, katsotaan että oikeushenkilö tai yhteisö on toisen henkilön tai yhteisön omistuksessa. Ko. EU:n parhaissa käytänteissä on kuvattu kahdeksan perustetta, joilla puolestaan arvioidaan, onko oikeushenkilö tai yhteisö joko yksin tai muun osakkaan tai kolmannen osapuolen kanssa tehdyn sopimuksen nojalla toisen henkilön tai yhteisön määräysvallassa. Arvioinnissa riittää, että yksikin kriteereistä täyttyy, jolloin katsotaan, että oikeushenkilö tai yhteisö on toisen henkilön tai yhteisön määräysvallassa, ellei tapauskohtaisesti toisin osoiteta. Arvioinnin kriteereitä ovat mm. oikeus tai valtuus nimittää tai erottaa enemmistö hallinto- tai johtolintien jäseniä, muiden osakkaiden kanssa tehdyn sopimuksen perusteella on oikeus määrätä enemmistö hallinto- tai johtolintien jäsenistä, oikeus käyttää oikeushenkilön koko tai osaa omaisuudesta.

Valtiovarainministeriön päätös

valtionhallinnon yhteishankinnoista annetun valtiovarainministeriön päätöksen 1 §:n muuttamisesta

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti
kumotaan valtionhallinnon yhteishankinnoista annetun valtiovarainministeriön päätöksen (766/2006) 1 §:n 1 kohdan b ja c alakohta, sellaisena kuin niistä on c alakohta päätöksessä 1117/2014, ja
muutetaan 1 §:n 6 kohdan b alakohta, sellaisena kuin se on päätöksessä 853/2017, seuraavasti:

1 §

Yhteishankittavat tuotteet ja palvelut

Seuraavat valtionhallinnon yhteishankinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:ssä tarkoitettut yhteishankittavat tuotteet ja palvelut hankitaan valtionhallinnossa yhteishankintoina:

- 1) Sähkö, polttoaineet ja öljytuotteet
 - a) sähkö;

- 6) Eräät muut palvelut

-
- b) valtion maksuaikakorttiratkaisut (päätös ei koske tankkausta maksuaikakorttiratkaisuilla),
-

Tämä päätös tulee voimaan 24.3.2022.

Helsingissä 22.3.2022

Kuntaministeri Sirpa Paatero

Finanssineuvos Tero Meltti

VALTIOVARAINMINISTERIÖN PÄÄTÖS VALTIONHALLINNON YHTEISHANKINNOISTA ANNETUN PÄÄTÖKSEN 1 §:N MUUTTAMISESTA

1 Tausta

Valtion talousarviolain 22 a §:n 1 momentin mukaan valtionhallinnossa voidaan yhteishankintoina hankkia hallinnon käyttöön tarvittavia tavanomaisia tavaroita ja palveluita sekä laajasti käytettäviä tavanomaisia tietoteknisiä laitteistoja ja niiden ohjelmistoja sekä hallinnon yhteisiä tietojärjestelmiä. Valtioneuvoston asetuksella (765/2006) säädetään talousarviolain 22 a §:n 2 momentin perusteella tarkemmin säännöksiin yhteishankinnan piiriin kuuluvista tavaroista ja palveluista sekä yhteishankintojen valmistelusta ja toteuttamisesta. Asetuksen sisältämässä luettelossa yksilöidään tuoteryhmätasolla sellaiset tavanomaiset tavarat ja palvelut, laajasti käytettävät tavanomaiset tietotekniset laitteistot ja niiden ohjelmistot sekä hallinnon yhteiset tietojärjestelmät, joita valtionhallinnossa voidaan hankkia yhteishankintoina (yhteishankittavat tuotteet ja palvelut).

Valtioneuvoston asetuksessa säädetään myös tarkemmin yhteishankintojen valmistelua ja toteutusta koskevasta valtiovaraministeriön päätöksestä (766/766). Talousarviolain 22 a §:n 2 momentin ja valtioneuvoston asetuksen mukaisesti valtiovaraministeriö määrää päätöksellään siitä, mitkä valtioneuvoston asetuksessa tarkoitetuista yhteishankittavista tuotteista ja palveluista kuuluvat kulloinkin valtionhallinnon yhteishankintaan. Päätös velvoittaa virastot ja laitokset hankkimaan siinä mainitut tuotteet yhteishankintana; viraston ja laitoksen on järjestettävä oma hankintatoimensa, niin että se käyttää yhteishankintana valtiolle kilpailutettuja sopimuksia. Lisäksi valtiovaraministeriöllä on päätöksessään mahdollisuus määrätä muun muassa yhteishankinnan soveltamisalueen rajaamisesta, yhteishankinnan hankintayksiköstä sekä eräistä kilpailuttamisen suunnittelun ja toteuttamisen kanalta tarpeellisista käytännön yksityiskohdista.

Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta Euroopan unionin neuvosto on päättänyt useita Venäjän vastaisia pakotteita, joilla vaikutuksia markkinoiden toimintaan. Pakotteiden käytöstä seuraa vaikutuksia myös valtion virastojen ja laitosten toimintaan, joten näiden vaikutusten minimoimiseksi on perusteltua muuttaa valtionhallinnon yhteishankinnoista annettua päätöstä joiltakin osin.

Valtiovaraministeriössä on valmisteilla laajempi Ukrainan sotaan liittymätön tämän päätöksen muutos. Ko. muutosehdotus on tarkoitus antaa lausuntokierrokselle huhtikuun alkuun mennessä. Lisäksi valtiovaraministeriö seuraa Ukrainan sodan vaikutuksia valtion hankintoihin ja tarvittaessa muuttaa valtion yhteishankinnoista annettua päätöstä.

2 Toimivalta

Yhteishankinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:ssä on säädetty, että valtionhallinnossa voidaan yhteishankintoina hankkia hallinnon käyttöön tarvittavia tavanomaisia tavaroita ja palveluita sekä laajasti käytettäviä tavanomaisia tietoteknisiä laitteistoja ja niiden ohjelmistoja sekä hallinnon yhteisiä tietojärjestelmiä. Asetuksen 2 § antaa valtiovaraministeriölle valtuuden, jonka perusteella valtiovaraministeriö määrää päätöksellään, mitkä 1 §:ssä tarkoitetuista tuotteista ja palveluista kuuluvat valtionhallinnossa yhteishankittaviksi. Lisäksi asetuksen 2 § antaa valtiovaraministeriölle valtuuden määrätä valtionhallinnon yhteishankintojen valmistelusta, aikataulusta, kilpailutettavan tuot-

teen tai palvelun tarkemmasta kuvaamisesta, yhteishankinnan suuruudesta ja jakamisesta, yhteishankinnan kohderyhmästä ja yhteishankinnan soveltamisalan rajaamisesta, yhteishankinnan hankintayksiköstä ja hankintasopimuksen allekirjoittamisesta sekä kilpailuttamista ja hankintaa koskevasta tiedottamisesta samoin kuin muista yhteishankinnan valmistelun ja toteuttamisen yksityiskohdista.

3 Perustelut päätöksen muuttamiseksi

Ukrainan sodan vaikutusten huomiointi yhteishankittavien tuotteiden ja palveluiden luettelosta

Päätöksen 1 §:ssä kuvattua listausta yhteishankittavista tuotteista ja palveluista ehdotetaan muutettavaksi siten, että:

- kohdasta 1 poistetaan alakohta b *bensiini (lyijytön ja lyijypitoinen) ja dieselöljy* ja alakohta c *raskasöljyt ja niistä johdetut tuotteet erityisesti kaasuöljyt ja polttoöljyt*. Perusteena poistoon on se, että Ukrainan sodasta johtuvat Venäjän vastaiset pakotteet vaikuttavat merkittävästi energian saatavuuteen markkinoilla, joten ko. tuoteryhmiin ei ole tarkoituksenmukaista kohdistaa yhteishankinnan käyttövelvoitetta, sillä yksittäisen viranomaisen tulee pystyä asettamaan hankinnoissaan esimerkiksi toimittajien turvallisuusselvittämiseen tai tuotteiden saatavuuteen liittyviä viranomaiskohtaisia kriteereitä;
- muokataan 6 kohdan alakohta b muotoon *valtion maksuaikakorttiratkaisut (päätös ei koske tankkausta maksuaikakorttiratkaisuilla)*. Perusteluna muutokselle on, että Ukrainan sodasta johtuvat Venäjän vastaiset pakotteet vaikuttavat merkittävästi energian saatavuuteen markkinoilla ja tätä kautta polttonesteen hintoihin, joten polttonesteiden tankkaukseen maksuaikakorttiratkaisuilla ei ole tarkoituksenmukaista kohdistaa velvoitetta, sillä yksittäisen viranomaisen tulee pystyä asettamaan hankinnoissaan esimerkiksi toimittajien turvallisuusselvittämiseen tai tuotteiden saatavuuteen liittyviä viranomaiskohtaisia kriteereitä.

4 Vaikutukset

Esitettävillä muutoksilla ei ole välittömiä vaikutuksia valtion viranomaisiin. Tunnistetut vaikutukset valtion viranomaisiin ovat kahdenlaisia. Ensimmäinen vaikutus kohdistuu viranomaisten mahdollisuuden huomioida viranomaistoiminnan erityispiirteitä hankinnoissa. Ukrainan sodan ja Venäjä-pakotteiden seurauksena muuttuneessa markkinatilanteessa yksittäisen viranomaisen tulee pystyä asettamaan hankinnoissaan nykyistä paremmin esimerkiksi toimittajien turvallisuusselvittämiseen tai tuotteiden saatavuuteen liittyviä kriteereitä. Toinen vaikutus liittyy yhteishankinnan avulla saavutettavien mittakaavaetujen (prosessi- ja hintahyöty) vähenemiseen, sillä virastojen ja laitosten tulee kilpailuttaa hankintansa. Virastot ja laitokset menettävät yhteishankinnan avulla saavutettavat säästöt, jos hankintayksikkökohtaisissa kilpailutuksissa ei saada yhtä hyviä sopimuksia, kuin ostomääriltään suuremmassa yhteishankinnassa. Yhteishankintapäätöksen muuttaminen ei estä hankintayksiköitä harkintansa mukaan käyttämästä Hanselin voimassa olevia puitesopimuksia.

Esitettävällä muutoksella on vaikutus valtion ja kuntien yhteishankintayksikkö Hansel Oy:lle, sillä yhtiö menettää puitejärjestelyssä sovitut toimittajan maksamat palvelumaksut, jos virastot ja laitokset siirtyvät käyttämään omia sopimuksia.

Esitettävillä muutoksilla ei ole markkinavaikutuksia, sillä valtion virastot ja laitokset ostavat tarvitsemansa tuotteet markkinoilta.

5 Ehdotus ministeriön päätökseksi

Valtiovarainministeriön päätökseen ehdotetaan seuraavia muutoksia:

1 §:ää olisi tarkoitus muuttaa seuraavasti:

Listasta yhteishankittavista tuotteista ja palveluista muokataan siten, että 1 kohdasta poistetaan alakohta b *bensiini (lyijytön ja lyijypitoinen) ja dieselöljy* ja alakohta c *ras- kasöljyt ja niistä johdetut tuotteet erityisesti kaasuöljyt ja polttoöljyt*. Lisäksi kohdan 6 alakohta b muokataan muotoon *valtion maksuaikakorttihakaisut (päätös ei koske tank- kausta maksuaikakorttihakaisuilla)*.

6 Voimaantulo

Muutoksen olisi tarkoitus tulla voimaan 24.3.2022.